

ва, стрели, гробове и др., та се убеждаваме, че въ нашитѣ земи открай време живѣли първобитни човѣци, а подиръ тѣхъ, къмъ 1400 год. пр. Р. Хр., сж дошли тракитѣ. Отъ трактитѣ се намиратъ много бронзови, медни, желѣзни, сребрени, дори и златни украси, покщнина и други полезни предмети. Презъ 335 година пр. Хр. *Александъръ Велики* съ войска миналъ презъ Шипченския проходъ, стигналъ до Дунава. Неговитѣ историци бележатъ, че той не е пжтувалъ презъ мѣста пusti, диви и страховити, а презъ населени земи, прорѣзани, макаръ и рѣдко, съ първобитни пжтища. Александъръ срещналъ въ Балкана добре въоржжени и обучени траки. Докато македонцитѣ отворятъ пжтя на Балкана, въ боеветѣ паднали 1500 войници. Александъръ миналъ по пжтя презъ Гостилица и стигналъ до Дунава, гдето разбилъ тракийското племе трибали.

Тракитѣ населявали и нашата котловина. Тракийскитѣ племена много сж се карали и биели помежду си. Отъ това се възползували римлянитѣ, които около Рождество Христово завладѣли Балканския полуостровъ. Тѣ основали на р. Росица голѣмъ и хубавъ римски градъ — Никополисъ — въ 115 година. Римскитѣ пжтища, стражарници, станции и сега личатъ по развалинитѣ, за които ще говоримъ.

Римлянитѣ проникнали и въ нашата котловина и подчинили тракитѣ. Тѣ отнели орнатъ земя отъ заваренитѣ траки и наредили свои чифлици, въ които тракитѣ станали работници. Римскитѣ земевладѣлци дали нова наредба на тракитѣ, научили ги по-добре да обработватъ нивитѣ и съ това тѣ привлѣкли тракийскитѣ главатари, храбри мъже и първенци на римска военна служба, а мирнитѣ траки обърнали въ чифлигари. Римлянитѣ закрепили на Балкана истинско земедѣлие, донесли закони, четмо, писмо и изкуство.

Презъ Дунава взели да навлизатъ въ Мизия германски племена — готи. Тѣхнитѣ пжтувания и опустошения траяли 200 години (подиръ Р. Хр. отъ 270 до 480). Чифлицитѣ на римлянитѣ били почти навсѣкжде разрушени и ограбени; тракитѣ въ голѣма часть били изтрѣбени или се разбѣгали предъ готитѣ.

Преселване на славянитѣ.

Къмъ 500-та година подиръ Р. Хр. на Балканитѣ започнали да се явяватъ славянски племена, които идѣли отъ Русия и дирѣли сухо, топло и високо мѣсто за поселване. Преселването на славянитѣ траяло 150 години (500 — 650). Съ борби славянитѣ заели балканскитѣ полета, лжи, равнини, долини и осои. Тѣ заварили слаби останки отъ римскитѣ чифлици и ги присвоили. По природа земедѣлци и скотовѣдци, славянитѣ, щомъ виждали суха, топла и плодородна земя, веднага се залавяли да я обработватъ съ своитѣ задруги.